

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Методологія сучасних політологічних
досліджень»

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Код і найменування спеціальності	С2 Політологія
Тип і назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма «Політологія»
Курс, семестр	1 курс, 1 семестр
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 4,5, Загальна кількість годин – 135, із яких: лекцій – 24 год., семінарських занять – 22 год. Форма семестрового контролю – екзамен
Мова (-и) викладання	Державна
Навчально-науковий інститут / факультет, кафедра	Факультет обліку та фінансів, кафедра політології, історії і філософії
Контактні дані розробника (-ів)	<i>Викладач:</i> Приходько Сергій, к. політ. н., доцент, доцент кафедри політології, історії і філософії <i>Контакти:</i> ауд. 458, навчальний корпус № 4 <i>e-mail:</i> serhii.prykhodko@pdau.edu.ua <i>Сторінка викладача:</i> https://www.pdau.edu.ua/people/prihodko-sergiymikolayovich

МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Дисципліни, що включені до єдиного фахового вступного іспиту з політології та міжнародних відносин: «Історія політичних вчень», «Загальна теорія політики», «Політичні інститути та процеси», «Теорія міжнародних відносин», «Зовнішня політика України», «Світовий порядок та геополітика».
Компетентності	<i>Загальні:</i> ЗК02. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні. ЗК03. Здатність розробляти проекти та управляти ними. ЗК04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. <i>Спеціальні (фахові, предметні):</i> СК05. Спроможність комплексно використовувати нормативу та емпіричну політичну теорію, методологію політичних досліджень та прикладного політичного аналізу. СК07. Спроможність ефективно виконувати політико-організаційні, експертно-аналітичні та консультативні функції на національному та міжнародному рівні.
Програмні результати навчання / Результати навчання	ПР02. Застосовувати спеціалізовані концептуальні знання з політології, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі знань і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень, критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань.

	<p>ПРО5. Планувати, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт відповідно до встановлених вимог.</p> <p>ПРО8. Розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері політології та з дотичних до неї міждисциплінарних напрямів з урахуванням методологічних, економічних, соціальних, правових та етичних аспектів.</p>
РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)	
<p>ОК сприяє набуттю комплексу соціальних навичок (soft skills), важливих для сучасного фахівця: критичне мислення і аналіз, уміння аналізувати політичні процеси, явища, ситуації, формувати власну думку щодо них, навички тайм-менеджменту, командної роботи, комунікативні і презентаційні навички.</p>	
МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
<p>Ознайомити здобувачів вищої освіти з науково-методологічними засадами організації та проведення політологічних досліджень</p>	
ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
<p>Тема 1. Теоретичні засади наукового пізнання.</p> <p>Тема 2. Політологічне дослідження як форма наукового дослідження</p> <p>Тема 3. Методологія та методи політологічних досліджень.</p> <p>Тема 4. Сучасні політологічні дослідження та технологія дослідницької роботи.</p> <p>Тема 5. Організація наукової діяльності й наукових досліджень.</p> <p>Тема 6. Джерельно-інформаційне забезпечення політологічного дослідження.</p> <p>Тема 7. Просування політологічних наукових робіт та академічна доброчесність.</p> <p>Тема 8. Методологія підготовки, написання, оформлення і захисту політ-их досліджень ЗВО.</p> <p>Тема 9. Технологія роботи над кваліфікаційною роботою магістра зі спеціальності «Політологія».</p>	
МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ	
<p>Словесні (лекція, розповідь, пояснення, бесіда); наочні (ілюстрування); практичні (вправи, робота з навчально-методичною, науковою літературою, наукове проектування); методи формування пізнавальних інтересів (навчальні дискусії, метод використання життєвого досвіду); методи стимулювання і мотивації обов'язку й відповідальності до навчання (роз'яснення мети вивчення предмета, висування вимог, заохочення, вказування на недоліки, зауваження); інтерактивні методи (дискусії, метод мозкового штурму); мультимедійні методи (використання мультимедійних презентацій), методи контролю (усного, письмового) і самоконтролю (самоаналіз, самооцінювання) за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності.</p>	
ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	
<p>Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання</p>	<p>Наведені у Додатку до силабусу.</p>
ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ	
<p>- щодо термінів виконання та перескладання</p>	<p>При недотриманні термінів виконання завдань здобувач вищої освіти може доздати їх з узгодженням та дозволу викладача. Здобувачу вищої освіти, який одержав під час екзаменаційної сесії незадовільну оцінку (FX) або не був допущений до семестрового контролю, дозволяється ліквідувати підсумкову академічну заборгованість. Термін ліквідації підсумкової академічної заборгованості встановлює деканат, але зазвичай не довше, ніж два тижні після початку наступного навчального семестру. Особливості перескладання регламентовані «Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті».</p>

<p>- щодо академічної доброчесності</p>	<p>Здобувачі вищої освіти повинні дотримуватись вимог чинних нормативних документів стосовно академічної доброчесності, дотримуватися академічної чесності і етичної поведінки в освітньому середовищі. Вона передбачає: впровадження принципів чесності, прозорості і незалежності; діяти у навчальних ситуаціях із позицій академічної доброчесності та професійної етики; вміти давати моральну оцінку власним вчинкам, співвідносити їх із моральними та професійними нормами. Здобувачі вищої освіти повинні дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.</p>
<p>- щодо відвідування занять</p>	<p>Відвідування лекційних і семінарських занять здобувачами вищої освіти є обов'язковим. Відмітка про відвідування занять здійснюється в журналі обліку аудиторної навчальної роботи викладача.</p>
<p>- щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти</p>	<p>На здобувачів вищої освіти поширюється право на визнання результатів навчання, здобутих у неформальній / інформальній освіті. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах (Prometheus, Coursera, ВУМ online, EdEra тощо). Особливості неформального / інформального навчання та процедури перезарахування їх як освітнього компонента або його частини регламентовані «Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету».</p>
<p>- щодо оскарження результатів оцінювання</p>	<p>Після оголошення результатів поточного або семестрового контролю здобувач освіти має право звернутися до викладача з проханням надати роз'яснення щодо отриманої оцінки. У разі неможливості спільного врегулювання ситуації здобувач вищої освіти має право оскаржити результати контрольних заходів. Підставами для оскарження результату оцінювання можуть бути: недотримання викладачем системи оцінювання, вказаної у робочій програмі навчальної дисципліни, необ'єктивне оцінювання та/або наявність конфлікту інтересів, якщо про його існування здобувачу вищої освіти не було і не могло бути відомо до проведення оцінювання. Результат оцінювання може бути оскаржений не пізніше наступного робочого дня після його оголошення. Порядок оскарження результатів оцінювання здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті».</p>

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні

1. Вегеш М. Основи наукових досліджень. Методичні матеріали для бакалаврів політології. Ужгород : Ужгородський національний університет, 2022. 74 с.
2. Вітченко А. О., Вітченко А. Ю. Основи наукових досліджень у вищій школі : підручник. Київ : ФОП Ямчинський О.В., 2020. 272 с.
3. Громадська Н. А. Методологія політичного аналізу : методичні рекомендації. Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2019. 56 с
4. Ладанюк А. П., Власенко Л. О., Кишенько В. Д. Методологія наукових досліджень: навч. посіб. Київ : Ліра-К, 2020. 352 с.
5. Медвідь В. Ю., Данько Ю. І., Коблянська І. І. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посіб. Суми : СНАУ, 2020. 220 с.
6. Петренко І. І. Методи політичних досліджень. Навч. посібник. Київ: Норма права, 2023. 220 с.
7. Теоретико-методологічні підходи до вивчення суспільно-політичних інститутів та процесів: колективна монографія. Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2022. 560 с.
8. Rich R. C., Brians C. L., Manheim J. B., Willna L. Empirical Political Analysis Quantitative and Qualitative Research Methods. New York : Routledge, 2018. 398 p.

Допоміжні

1. Вовк С., Медведська В. Синергетична модель політичної експертизи, моніторингу й консультування: методологічний контур. *Політикус*. 2025. № 3. С. 35-40.
2. Вонсович С. Теорія інституціоналізму: рефлексії ретроспективного дискурсу. *Грані*. 2021. Вип. 24. № 9. С. 55–64.
3. Головчук Ю. Теоретико-методологічні засади дослідження феномену відповідальної політики. *Politycus. Науковий журнал*. 2024. № 6. С. 7-12.
4. Козьмініх А. В. Методологія політичних досліджень та прикладний політичний аналіз : навч.-метод. посіб. Одеса : Фенікс, 2024. 80 с.
5. Конверський А. Є. Основи методології та організації наукових досліджень : навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 350 с.
6. Неліпа Д. Системний аналіз в політології : підручник. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 304 с.
7. Резанова Н., Волобуєв В. Принципи системного підходу в аналізі політичної системи суспільства. *Politycus. Науковий журнал*. 2024. № 3. С. 32-38.
8. Танасков С. Концептуальні підходи до аналізу легітимності державної влади. *Politycus. Науковий журнал*. 2024. № 5. С. 7-10.
9. Узун Ю. В. Політичний простір: методологічні підходи становлення та розвитку концепту. *Політичне життя*. 2023. № 2. С. 24-33.

Інформаційні ресурси

1. Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України. URL: <http://www.ipiend.gov.ua/>
2. Міжнародний центр перспективних досліджень URL: <http://www.icps.kiev.ua/library>
3. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
4. Національна Парламентська бібліотека України. URL: <http://www.nplu.kiev.ua/>
5. Український інститут науково-технічної та економічної інформації. URL: <http://www.uintei.kiev.ua>
6. Український незалежний центру політичних досліджень. URL: <http://www.ucipr.kiev.ua/>
7. Google Scholar або Google Академія: пошукова система і некомерційна бібліометрична база даних, що індексує наукові публікації та наводить дані про їх цитування. URL: <https://scholar.google.com.ua/>

Реквізити затвердження

Затверджено на засіданні кафедри політології, історії і філософії. Протокол від 01 вересня 2025 р. № 2.

Додаток до силябусу
**СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ, ШКАЛА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ
РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ**

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти					Разом
	Опитування	Розв'язування тестів	Самостійна робота		Екзамен	
			Підготовка наукової доповіді	Підготовка навчального проєкту		
Тема 1. Теоретичні засади наукового пізнання.	5	10				5
Тема 2. Політологічне дослідження як форма наукового дослідження.	5					5
Тема 3. Методологія та методи політологічних досліджень.	5					5
Тема 4. Сучасні політологічні дослідження та технологія дослідницької роботи.	5					5
Тема 5. Організація наукової діяльності й наукових досліджень.	5					5
Тема 6. Джерельно-інформаційне забезпечення політологічного дослідження.	5					5
Тема 7. Просування політологічних наукових робіт та академічна доброчесність.	5					5
Тема 8. Методологія підготовки, написання, оформлення і захисту політологічних досліджень здобувачів вищої освіти.	5					5
Тема 9. Технологія роботи над кваліфікаційною роботою магістра зі спеціальності «Політологія».	5					15
Самостійна робота (підготовка наукової доповіді)			10			10
Самостійна робота (підготовка навчального проєкту)				15		15
Екзамен					20	20
РАЗОМ	45	10	10	15	20	100

Шкала та критерії оцінювання опитування

Кількість балів	Критерії оцінювання
5	Здобувач вищої освіти ґрунтовно і послідовно викладає вивчений матеріал, виявляє повне розуміння його змісту; обґрунтовує свої думки, наводить необхідні приклади, аргументує їх; дотримується мовних та мовленнєвих норм сучасної літературної мови. Цілком володіє вмінням застосовувати спеціалізовані концептуальні знання з політології; здатний до планування, оцінювання та забезпечення якості виконуваних робіт відповідно до встановлених вимог; володіє вмінням розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проєкти у сфері

	політології та з дотичних до неї міждисциплінарних напрямів.
4	Здобувач вищої освіти дає відповідь, що задовольняє ті ж вимоги, що й високий рівень, але допускає деякі помилки, які сам виправляє після зауважень викладача, та поодинокі недоліки в послідовності викладу матеріалу, у мовленнєвому оформленні усної відповіді. На достатньому рівні застосовує спеціалізовані концептуальні знання з політології; здатний до планування, оцінювання та забезпечення якості виконуваних робіт відповідно до встановлених вимог; володіє вмінням розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проєкти у сфері політології та з дотичних до неї міждисциплінарних напрямів.
3	Здобувач вищої освіти виявляє знання і розуміння основних положень певної теми, але викладає матеріал не досить повно, не завжди глибоко і переконливо обґрунтовує свої думки; присутні помилки у мовленнєвому оформленні відповіді. Частково застосовує спеціалізовані концептуальні знання з політології, здатний до планування, оцінювання та забезпечення якості виконуваних робіт відповідно до встановлених вимог; на задовільному рівні володіє вмінням розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проєкти у сфері політології та з дотичних до неї міждисциплінарних напрямів.
2	Здобувач вищої освіти розкриває основні положення певної теми поверхнево, викладає матеріал непослідовно, без певної логіки; не вміє глибоко і переконливо обґрунтовувати свої думки і відчуває труднощі під час добору прикладів; допускає помилки у мовленнєвому оформленні відповіді. Частково застосовує спеціалізовані концептуальні знання з політології, здатний до планування, оцінювання та забезпечення якості виконуваних робіт відповідно до встановлених вимог; недостатньо володіє вмінням розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проєкти у сфері політології та з дотичних до неї міждисциплінарних напрямів.
1	Здобувач вищої освіти не виявляє знань більшої частини вивченого матеріалу, допускає суттєві помилки у викладенні фактів, що спотворюють їх зміст, непослідовно і невпевнено викладає матеріал; не дотримується мовних та мовленнєвих норм сучасної літературної мови. Недостатньо володіє вмінням застосовувати спеціалізовані концептуальні знання з політології; фактично нездатний до планування, оцінювання та забезпечення якості виконуваних робіт відповідно до встановлених вимог; фактично не володіє вмінням розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проєкти у сфері політології та з дотичних до неї міждисциплінарних напрямів.
0	ЗВО зовсім не відповідає на поставлене питання або відповідає неправильно. Не володіє вмінням застосовувати спеціалізовані концептуальні знання з політології; нездатний до планування, оцінювання та забезпечення якості виконуваних робіт відповідно до встановлених вимог; не володіє вмінням розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проєкти у сфері політології та з дотичних до неї міждисциплінарних напрямів.

Критерії та шкала оцінювання розв'язування тестів

Кількість балів	Критерії оцінювання
0-10	20 теоретичних питань; 0,5 балів – за кожен правильну відповідь. З.в.о. демонструє високий рівень володіння програмним матеріалом, що відображає вміння застосовувати спеціалізовані концептуальні знання з політології.

Критерії та шкала оцінювання підготовки наукової доповіді

Кількість балів	Критерії оцінювання
10	виконані всі вимоги до написання наукової доповіді: позначені проблема й обґрунтована її актуальність, зроблений аналіз різних точок зору на проблему й логічно викладена власна позиція, сформульовані висновки. Тема розкрита повністю, витриманий обсяг, дотримані вимоги до зовнішнього оформлення, дані правильні відповіді на додаткові питання. За матеріалами наукової доповіді підготовлена змістовна презентація. Здобувач вищої освіти цілком володіє вмінням застосовувати спеціалізовані концептуальні знання з політології; здатний до планування, оцінювання та забезпечення якості виконуваних робіт відповідно до встановлених вимог; володіє вмінням розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проєкти у сфері політології та з дотичних до неї міждисциплінарних напрямів.
9	виконані всі формальні вимоги до написання наукової доповіді. Проблема позначена, але не достатньо обґрунтована її актуальність, зроблений короткий аналіз різних точок зору на проблему й викладена власна позиція, сформульовані висновки, тема розкрита достатньо повно, дані правильні відповіді на додаткові питання. Здобувач вищої освіти на достатньому рівні застосовує спеціалізовані концептуальні знання з політології; здатний до планування, оцінювання та забезпечення якості виконуваних робіт відповідно до встановлених вимог; володіє вмінням розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проєкти у сфері політології та з дотичних до неї міждисциплінарних напрямів.
7-8	основні вимоги до наукової доповіді виконані, але при цьому допущені деякі недоліки. Не обґрунтована актуальність проблеми, висновки не чіткі. Наявні певні неточності у викладенні матеріалу. Здобувач вищої освіти на середньому рівні розуміє застосовує спеціалізовані концептуальні знання з політології; здатний до планування, оцінювання та забезпечення якості виконуваних робіт відповідно до встановлених вимог; володіє вмінням розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проєкти у сфері політології та з дотичних до неї міждисциплінарних напрямів.
5-6	основні вимоги до наукової доповіді виконані, але при цьому допущені недоліки. Зокрема, є неточності у викладі матеріалу; відсутні логічна послідовність у судженнях; є недоліки в оформленні; на додаткові питання при захисті дані неповні відповіді. Здобувач вищої освіти частково застосовує спеціалізовані концептуальні знання з політології, здатний до планування, оцінювання та забезпечення якості виконуваних робіт відповідно до встановлених вимог; на задовільному рівні володіє вмінням розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проєкти у сфері політології та з дотичних до неї міждисциплінарних напрямів.
3-4	наявні істотні відступи від вимог щодо написання наукової доповіді. Зокрема: тема розкрита лише частково; допущені фактичні помилки в змісті або при відповіді на додаткові питання. Здобувач вищої освіти частково застосовує спеціалізовані концептуальні знання з політології, здатний до планування, оцінювання та забезпечення якості виконуваних робіт відповідно до встановлених вимог; недостатньо володіє вмінням розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проєкти у сфері політології та з дотичних до неї міждисциплінарних напрямів.
1-2	тема наукової доповіді не розкрита, виявляється істотне нерозуміння проблеми. Здобувач вищої освіти недостатньо володіє вмінням застосовувати

	спеціалізовані концептуальні знання з політології; фактично нездатний до планування, оцінювання та забезпечення якості виконуваних робіт відповідно до встановлених вимог; фактично не володіє вмінням розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проєкти у сфері політології та з дотичних до неї міждисциплінарних напрямів.
0	наукової доповідь не виконана.

Критерії та шкала оцінювання підготовки навчального проєкту

Кількість балів	Критерії оцінювання
15	виконані всі вимоги до виконання та оформлення навчальних проєктів: обґрунтована актуальність проблеми, вказана мета, завдання проєкту, зібрана та оброблена інформація з урахуванням теми, мети, підготовлений наочно-графічний матеріал, розроблений аудіо-відеоряд проєкту, логічно викладені очікувані результати, здійснене представлення і захист проєкту в аудиторії. За матеріалами навчального проєкту підготовлена змістовна презентація. Здобувач вищої освіти на високому рівні демонструє дослідницький характер пошуку шляхів розв'язання проблеми, цілком володіє вмінням застосовувати спеціалізовані концептуальні знання з політології; здатний до планування, оцінювання та забезпечення якості виконуваних робіт відповідно до встановлених вимог; володіє вмінням розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проєкти у сфері політології та з дотичних до неї міждисциплінарних напрямів.
12-14	виконані всі формальні вимоги до виконання та оформлення навчальних проєктів. Проблема позначена, але не достатньо обґрунтована її актуальність, зібрана та оброблена інформація з урахуванням теми, мети, підготовлений наочно-графічний матеріал, розроблений аудіо-відеоряд проєкту, викладені очікувані результати, здійснене представлення і захист проєкту в аудиторії. За матеріалами навчального проєкту підготовлена змістовна презентація. Здобувач вищої освіти на достатньому рівні застосовує спеціалізовані концептуальні знання з політології; здатний до планування, оцінювання та забезпечення якості виконуваних робіт відповідно до встановлених вимог; володіє вмінням розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проєкти у сфері політології та з дотичних до неї міждисциплінарних напрямів.
9-11	основні вимоги до виконання навчальних проєктів виконані, але при цьому допущені деякі недоліки. Не обґрунтована актуальність проблеми, не чітко викладені очікувані результати. Наявні певні неточності у викладенні матеріалу. Здобувач вищої освіти на середньому рівні застосовує спеціалізовані концептуальні знання з політології; здатний до планування, оцінювання та забезпечення якості виконуваних робіт відповідно до встановлених вимог; володіє вмінням розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проєкти у сфері політології та з дотичних до неї міждисциплінарних напрямів.
6-8	основні вимоги до виконання навчальних проєктів виконані, але при цьому допущені недоліки. Зокрема, є неточності у наочно-графічному матеріалі; є недоліки в оформленні; на додаткові питання при захисті навчального проєкту дані неповні відповіді. Здобувач вищої освіти частково застосовує спеціалізовані концептуальні знання з політології, здатний до планування, оцінювання та забезпечення якості виконуваних робіт відповідно до встановлених вимог; на задовільному рівні володіє вмінням розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проєкти у сфері політології та з дотичних до неї міждисциплінарних напрямів.

3-5	наявні істотні відступи від вимог щодо виконання навчальних проєктів. Зокрема: тема розкрита лише частково; допущені фактичні помилки в змісті проєкту або при відповіді на додаткові питання при захисті проєкту. Здобувач вищої освіти частково застосовує спеціалізовані концептуальні знання з політології, здатний до планування, оцінювання та забезпечення якості виконуваних робіт відповідно до встановлених вимог; недостатньо володіє вмінням розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проєкти у сфері політології та з дотичних до неї міждисциплінарних напрямів.
1-2	тема навчального проєкту не розкрита, виявляється істотне незрозуміння проблеми. Здобувач вищої освіти недостатньо володіє вмінням застосовувати спеціалізовані концептуальні знання з політології; фактично нездатний до планування, оцінювання та забезпечення якості виконуваних робіт відповідно до встановлених вимог; фактично не володіє вмінням розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проєкти у сфері політології та з дотичних до неї міждисциплінарних напрямів.
0	наукової доповідь не виконана.

Шкала та критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти на екзамені

Номер питання	Кількість балів	Критерії оцінювання
1-е теоретичне питання	6	Здобувач вищої освіти виявив високий рівень опанування ПРН. Питання розкриті у повному обсязі. Відповідь правильна, обґрунтована, логічна, містить аналіз і самостійне бачення, зроблені аргументовані висновки. Здобувач вищої освіти цілком володіє вмінням застосовувати спеціалізовані концептуальні знання з політології; здатний до планування, оцінювання та забезпечення якості виконуваних робіт відповідно до встановлених вимог; володіє вмінням розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проєкти у сфері політології та з дотичних до неї міждисциплінарних напрямів.
	5	Здобувач вищої освіти виявив достатній рівень опанування ПРН. У цілому вірно викладена сутність питань, але без наведення прикладів. ЗВО може аналізувати матеріал, порівнювати та робити висновки. На достатньому рівні застосовує спеціалізовані концептуальні знання з політології; здатний до планування, оцінювання та забезпечення якості виконуваних робіт відповідно до встановлених вимог; володіє вмінням розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проєкти у сфері політології та з дотичних до неї міждисциплінарних напрямів.
	4	Здобувач вищої освіти виявив середній рівень опанування ПРН. У відповіді відтворюються основні положення навчального матеріалу, але при цьому допущені несуттєві помилки та неточності, має місце недостатня аргументованість при викладенні матеріалу. Здобувач вищої освіти на середньому рівні застосовує спеціалізовані концептуальні знання з політології; здатний до планування, оцінювання та забезпечення якості виконуваних робіт відповідно до встановлених вимог; володіє вмінням розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проєкти у сфері політології та з дотичних до неї міждисциплінарних напрямів.
	3	Здобувач вищої освіти виявив задовільний рівень опанування ПРН. У відповіді відтворюються основні положення навчального матеріалу, але спостерігаються значні помилки. ЗВО орієнтується у сутності, змісті питань. Здобувач вищої освіти орієнтується у сутності, змісті питань. Частково застосовує спеціалізовані концептуальні знання з

		політології, здатний до планування, оцінювання та забезпечення якості виконуваних робіт відповідно до встановлених вимог; на задовільному рівні володіє вмінням розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері політології та з дотичних до неї міждисциплінарних напрямів.
	1-2	Здобувач вищої освіти виявив низький рівень опанування ПРН, відповідає на рівні елементарного відтворення окремих фактів, фрагментів навчального матеріалу; допускає грубі помилки у відповіді, відсутнє розуміння основної суті питань. У відповіді бракує необхідних доказів та аргументів. Зроблені висновки є помилковими. Здобувач вищої освіти недостатньо володіє вмінням застосовувати спеціалізовані концептуальні знання з політології; фактично нездатний до планування, оцінювання та забезпечення якості виконуваних робіт відповідно до встановлених вимог; фактично не володіє вмінням розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері політології та з дотичних до неї міждисциплінарних напрямів.
	0	Здобувач вищої освіти виявив незадовільний рівень опанування ПРН; зовсім не відповідає на поставлене питання або відповідає неправильно, з великою кількістю помилок, які унеможливають позитивну оцінку. Здобувач вищої освіти фактично не застосовує спеціалізовані концептуальні знання з політології; не здатний до планування, оцінювання та забезпечення якості виконуваних робіт відповідно до встановлених вимог; не володіє вмінням розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері політології та з дотичних до неї міждисциплінарних напрямів.
2-е і 3-є теоретичні питання	7	Здобувач вищої освіти виявив високий рівень опанування ПРН. Питання розкриті у повному обсязі. Відповідь правильна, обґрунтована, логічна, містить аналіз і самостійне бачення, зроблені аргументовані висновки. Здобувач вищої освіти цілком володіє вмінням застосовувати спеціалізовані концептуальні знання з політології; здатний до планування, оцінювання та забезпечення якості виконуваних робіт відповідно до встановлених вимог; володіє вмінням розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері політології та з дотичних до неї міждисциплінарних напрямів.
	6	Здобувач вищої освіти виявив достатній рівень опанування ПРН. У цілому вірно викладена сутність питань, але без наведення прикладів. Здобувач вищої освіти може аналізувати матеріал, порівнювати та робити висновки. На достатньому рівні застосовує спеціалізовані концептуальні знання з політології; здатний до планування, оцінювання та забезпечення якості виконуваних робіт відповідно до встановлених вимог; володіє вмінням розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері політології та з дотичних до неї міждисциплінарних напрямів.
	5	Здобувач вищої освіти виявив середній рівень опанування ПРН. У відповіді відтворюються основні положення навчального матеріалу, але при цьому допущені несуттєві помилки та неточності, має місце недостатня аргументованість при викладенні матеріалу. Здобувач вищої освіти на середньому рівні застосовує спеціалізовані концептуальні знання з політології; здатний до планування, оцінювання та забезпечення якості виконуваних робіт відповідно до встановлених вимог; володіє вмінням розробляти і реалізовувати

	наукові та прикладні проекти у сфері політології та з дотичних до неї міждисциплінарних напрямів.
3-4	Здобувач вищої освіти виявив задовільний рівень опанування ПРН. У відповіді відтворюються основні положення навчального матеріалу, але спостерігаються значні помилки. Здобувач вищої освіти орієнтується у сутності, змісті питань. Частково застосовує спеціалізовані концептуальні знання з політології, здатний до планування, оцінювання та забезпечення якості виконуваних робіт відповідно до встановлених вимог; на задовільному рівні володіє вмінням розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері політології та з дотичних до неї міждисциплінарних напрямів.
1-2	Здобувач вищої освіти виявив низький рівень опанування ПРН, відповідає на рівні елементарного відтворення окремих фактів, фрагментів навчального матеріалу; допускає грубі помилки у відповіді, відсутнє розуміння основної суті питань. У відповіді бракує необхідних доказів та аргументів. Зроблені висновки є помилковими. Здобувач вищої освіти недостатньо володіє вмінням застосовувати спеціалізовані концептуальні знання з політології; фактично нездатний до планування, оцінювання та забезпечення якості виконуваних робіт відповідно до встановлених вимог; фактично не володіє вмінням розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері політології та з дотичних до неї міждисциплінарних напрямів.
0	Здобувач вищої освіти виявив незадовільний рівень опанування ПРН; зовсім не відповідає на поставлене питання або відповідає неправильно, з великою кількістю помилок, які унеможливають позитивну оцінку. Здобувач вищої освіти фактично не застосовує спеціалізовані концептуальні знання з політології; не здатний до планування, оцінювання та забезпечення якості виконуваних робіт відповідно до встановлених вимог; не володіє вмінням розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері політології та з дотичних до неї міждисциплінарних напрямів.